

## Nr 35.

Ankom till Riksdagens kansli den 15 maj 1912 kl. 5 e. m.

*Konstitutionsutskottets utlåtande, i anledning af väckt motion angående införande af enkammarssystem m. m.*

Närvarande: Herrar Bonde\*), Branting, Trygger, Clason, Bellinder, Hellberg, Ekman, Mannheimer, Kjellén\*), Wavrinsky, von Mentzer, Sehlin, Jansson i Djursåtra\*), Ericsson, Nilsson, Nyström, Edén, Larsson i Västerås, Magnusson och Larsson i Säby.

\*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Uti en inom Andra kammaren väckt, till konstitutionsutskottet hänvisad motion, nr 317, hafva herrar *Carl Lindhagen, C. Winberg, R. Sandler, Oskar Kloo* och *Nils Helger*, med instämmande i motionens syfte af herrar *O. W. Edbom, J. E. Berglund* och *C. A. Svensson*, hemställt, »att Riksdagen ville beträffande *Första kammaren*

1:o) principiellt uttala sig för Första kammarens afskaffande samt införandet af ett enkammarssystem särskildt nu efter genomförandet af proportionella val samt hos Konungen begära ett förslag till de ändringar i grundlagarna, som för en sådan tankes förverkligande skulle erfordras.

2:o) för sin del i afvaktan på en sådan reform antaga som hvilande till grundlagsenlig behandling följande förändrade lydelse af § 9 riksdagsordningen:

»Till ledamot i Första kammaren kan endast väljas man eller kvinna, som är röstberättigad inom sin kommun samt uppnått 30 års ålder.»

Rörande hvad motionärerna anfört till stöd för sitt förslag hänvisas till motionen.

Hvad beträffar motionärernas under punkten 1:o) gjorda hemställan, afser densamma en så genomgripande förändring af det svenska statskicket, att utskottet finner sig redan på grund däraf böra afstyrka motionärernas förslag härutinnan.

Hvad motionärerna hemställt under punkten 2:o) har jämväl föreslagits af herr Branting med flera i motionen nr 307 i Andra kammaren. Då utskottet redan yttrat sig öfver detta senare yrkande i sitt utlåtande nr 32, torde motionärernas förslag i nu förevarande punkt få anses besvaradt med hvad utskottet i nämnda utlåtande hemställt.

På grund af hvad sålunda anförts, hemställer utskottet,

att herr Lindhagens m. fl. motion nr 317 i Andra kammaren icke måtte föranleda någon Riksdagens åtgärd.

Stockholm den 15 maj 1912.

På utskottets vägnar:

HJ. BRANTING.

### Reservation

af herr *Branting*, med hvilken herrar *Wavrinsky*, *Nilsson* och *Larsson* i Västerås förenat sig, och som anförts:

»I reservation till utskottets utlåtande nr 34 ha vi angifvit vår mening om den nu närmast angelägna uppgiften beträffande Första kammaren, äfvensom den väg, som synes oss bli den naturliga fram mot enkamarsystemet. Med hänvisning till där gjorda uttalanden måste vi finna, att upptagandet nu af denna sak icke är ägnadt att befrämja den demokratisering af Första kammaren, som synes närmast framför allt angelägen. Härtill kommer att motionärerna icke ens gjort ett försök att uppdraga några konturer för det enkamarsystem de för sin del skulle vilja förorda — de norska och finska författningarna t. ex. gå alldeles olika vägar för att betrygga en utveckling efter en bestämd folkviljas kraf. Under sådana förhållanden ha vi icke kunnat annat än biträda det slut, hvartill utskottet kommit.»